

УКАЗ

ПРЕЗИДІЙ
ВЕРХОВНОЇ
РАДИ СРСР
ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ
ЩОРІЧНОГО СВЯТА
«ДНЯ РАДЯНСЬКОЇ
НАУКИ»

Президія Верховної Ради СРСР постановляє: встановити свято «День радянської науки».

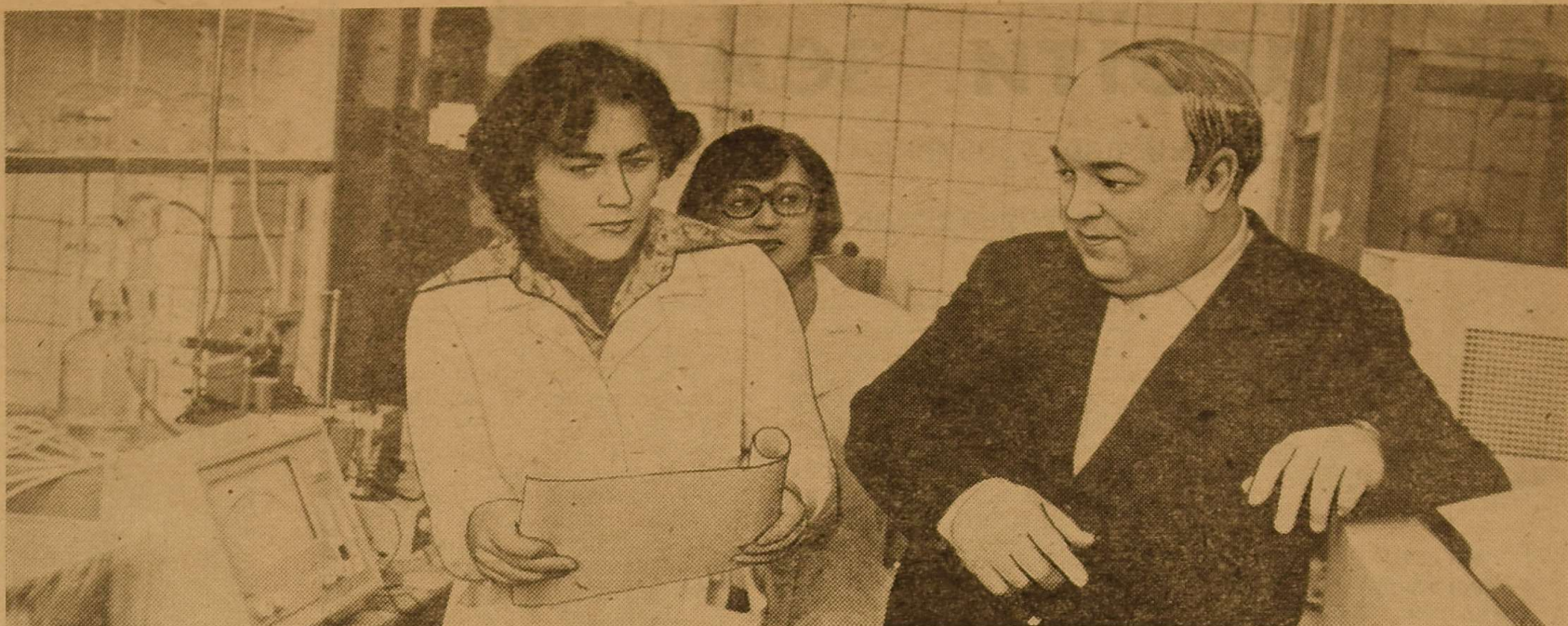
«День радянської науки» святкувати щорічно в третю неділю квітня.

Голова Президії Верховної Ради СРСР
Л. БРЕЖНЄВ.
Секретар Президії Верховної Ради СРСР
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
28 лютого 1979 року.

Сьогодні ми друкуємо добірку матеріалів, присвячених Дню радянської науки.

Див. 2 і 3 стор.

Далеко за межами Одеси відоме ім'я завідуючого кафедрою органічної хімії нашого університету, директора фізико-хімічного інституту АН УРСР, академіка АН УРСР Олексія Всеволодовича **БОГАТСЬКОГО**. Багатством своїх знань він щедро ділиться з численними учнями і колегами.
Фото **М. РИБАКА**.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАЙТЕСЯ!

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТІОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМПІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА

РІК ВИДАННЯ 45-й № 13 (1347). 13 КВІТНЯ 1979 р. Виходить щоп'ятниці. Ціна 2 коп.

Кличе «червона субота»

ЮРФАК

Двісті студентів цього факультету працюватимуть на новій території ботанічного саду, 30 чоловік на благоустрої території біля гуртожитку № 4, а останні будуть прибирати приміщення свого факультету та територію, закріплену за ним.

МЕХМАТ

100 студентів-математиків вийдуть на університетській стадіон і 100 пойдуть на роботу в спортивний табір в Чорноморці. Там чекає їх багато справ, адже надходить час спортивних змагань на стадіоні й не за горами початок відпочинку студентів в спортивному таборі. В останньому буде прибрано територія, встановлені клумби, покопані грядки. Частина мехматівців працюватиме в головному корпусі університету, а також в гуртожитку № 6.

ФІЛФАК

Всі як один вийдуть на ювілейний суботник студенти-філологи. 300 їх трудитимуться на новій території ботанічного саду, 30 чоловік працюватимуть на благоустрої території біля гуртожитку № 5. (До речі, тут працюватиме також 30 студентів геолого-географічного факультету), а остання частина філологів буде зайнята роботою на території біля нового аудиторного корпусу.

Правофлангові

Великим авторитетом у студентів та викладачів юридичного факультету користується відмінник навчання, студент IV курсу **Валерій СИРОТЕНКО**.

Відмінне навчання він поєднує з активною участю в громадському житті факультету. За це він удостоєний високої студентської відзнаки — стипендії імені Карла Маркса.

Фото **М. ЗАДОРЖНОГО**.

Вітаємо нового кандидата наук!

Днями на засіданні спеціалізованої Ради по захистові дисертацій Інституту ґрунтознавства та агрохімії Сибірського відділення АН СРСР (м. Ново-сібірськ) старший викладач кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів **Є. Н. Красеха** захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата біологічних наук на тему: «Сірі

лісові ґрунти з другим гумусовим горизонтом зони підтайги Красноярського краю».

Редакція щиро здоровить нового кандидата наук з успішним захистом дисертації і зичить йому нових творчих дерзани!

Вітаємо також наукового керівника — професора **І. М. Гоголева**.

ДАНИНА ПАМ'ЯТІ

Днями на філологічному факультеті відбулося розширене засідання кафедри російської мови, присвячене пам'яті доцента **М. В. Павлюка**, який довгий час очолював кафедру.

Засідання відкрив завідуючий кафедрою професор **Ю. О. Карпенко**. З розповіддю про життя і наукову діяльність **М. В. Павлюка** виступив доцент **В. Ф. Шишов**. Він відзначив, що біографія **Миколи Володимировича** зовні не багата на події, але це життя справжньої людини, комуніста. Він був учасником війни, визволяв своє рідне місто Одесу від фашистів. В мирний час він пройшов школу комсомольської роботи, був директором Наукової бібліотеки ОДУ, багато сил і енергії віддав науковій і громадській роботі.

Своїми спогадами про **М. В. Павлюка** поділилися доцент **В. П. Дроздовський**, старший науковий співробітник ОДНБ ім. **О. М. Горького** **М. І. Кириченко**, студентка-вечірниця **М. Кравченко**, старший лаборант **Н. В. Бардіна**.

Професор **Ю. О. Карпенко** висловив пропозицію організувати щорічні факультетські читання, присвячені історії мовознавства в ОДУ, які стануть найкращою даниною пам'яті вчених, які працювали на факультеті. Пропозицію було схвалено.

М. ХАРИТОНОВА,
асистент кафедри
російської мови.

ЛИСТИ, НЕ ВБИТІ ВІЙНОЮ

В Одеському сільськогосподарському інституті відбулась міська конференція, присвячена книзі **Володимира Шендрика** «Листи, не вбиті війною».

Перед нами листи, уривки з щоденників колишнього офіцера - артилериста **Володимира Івановича Шендрика**, нині викладача Одеського педагогічного інституту. Це

ім'я близьке нам ще й тому, що автор певний час працював у нашому університеті.

...Листи, знову листи. Із пекла бою в тил, з тилу на фронт. Молодого офіцера **Володимира** і його дружину **Людмилу** розлучає війна. Вони пишуть один одному про своє кохання, про вірність своєму обов'язку перед Батьківщиною, перед народом, згадують мирне життя з надією на ту хвилину, коли знову зможуть зустрітися на звільненій від ворога землі. В листах читач зустрічає і радість, і горе, і біль, і сумніви, але ні краплини відчаю чи недовіри. В них — глибока віра в перемогу нашого народу, в його високий патріотизм. Саме ця віра допомогла **Володимиру** та **Людмилі** перемогти тяжкі випробування війною. Велику любов вони зберегли.

В обговоренні книги, окрім студентів філфаку, взяли участь студенти кількох вузів міста.

Т. ХРАЛЬЧЕНКО,
студентка II курсу
філфаку.

Увага!

15 квітня о 12.00 в дендропарку ім. **В. І. Леніна** (проспект **Шевченка**) відбудеться традиційний легкоатлетичний крос, присвячений 109-й річниці з дня народження **В. І. Леніна**. Стартують збірні команди факультетів. Правління спортклубу запрошує болільників!

Фото **Д. Шиліна**.

ЯК НАПОЇТИ ЗЕМЛЮ?..

Розповідаємо про проблемну науково-дослідну

лабораторію ґрунтознавства

Скільки пам'ятає себе землероб, він завжди намагався дати землі більше води. Більше води — більший врожай. Подивилися на землі в Бавлоні, в Римі й Афінах, поливали землю в Середні віки, поливають землю й сьогодні, будуть поливати завтра. «Землі воду — врожай — народу», — каже народна мудрість...

А коли звернутися до статистики, вона скаже: майже 3 мільйони гектарів землі на Україні сьогодні зрошуються водами річок. В планах — значне збільшення зрошуваних площ. Але не тільки вода наших річок може бути використана для поливу. Вчені сказали, стічні води наших міст треба дати землі. Хоча це й непросто, але вже сьогодні у нас в республіці стічними водами міст зрошуються порядку 73 тисяч гектарів землі. Це небагато, коли врахувати, що об'єм стічних вод міст України досягає 20 кубічних кілометрів на рік (Дніпро ж несе в море щороку разів у три менше води), і лише 1 процент стічних вод використовується для зрошення чорнозему. Перспективи ж такі: в найближче десятиліття ці площі збільшаться до 125 тисяч гектарів, а надалі — до 500—600 тисяч гектарів. Четверта частина стічних вод міст піде на поля.

Зрошувальні системи. Ціні з чим незрівнянні фабрики цілющої вологи в посушливих південних районах нашої республіки: Наховська, Північно-Рогачицька. Канали Дніпро—Донбас, Північно-Кримський, Дунай—Дніпро... Ці та інші гігантські будови записані в «Основних напрямках розвитку народного господарства СРСР на 1975—1980 роки», прийнятих XXV з'їздом КПРС. Нові завдання перед меліораторами й ученими поставив липневий (1978 р.) Пленум ЦК КПРС.

Здається, зовсім просто: збудуй систему зрошення, поливай поля — і високий врожай забезпечено. Але не так просто в житті. Цією самою водою легше нашкодити землі, аніж примусити її дати високий врожай. Коли невміло користуватися нею.

А як користуватися вміло? В чому тут річ?

Слово —

за ґрунтознавцями

Вся справа — в ґрунті. В 1967 році група вчених-ґрунтознавців нашого університету розпочала роботи по крупномасштабному дослідженню ґрунтів Сибіру і Казахстану. Експедиції відправилися в Карагандинську і Читинську області. Перші дослідження дали добрий результат, і було вирішено створити окремий колектив учених, який би займався питаннями дослідження ґрунтів.

Так у 1971 році постановою Державного комітету по науці і техніці при Раді Міністрів СРСР в Одеському університеті на базі геолого-географічного факультету була створена проблемна науково-дослідна лабораторія географії ґрунтів і охорони ґрунтового покриву чорноземної зони. Її науковим керівником став завідувачий ка-

федрою ґрунтознавства професор І. М. Гоголев. Перед вченими постало завдання вивчати динаміку ґрунтоутворчих процесів, зумовлених зрошенням та дренажем чорноземів півдня України. Коли говорити простіше — як земля сприймає воду річок, які зміни відбуваються при цьому в ґрунті, які і скільки добрив необхідно давати на зрошуваних полях, щоб вони, не виснажуючись, давали високі стійкі врожаї.

А як з врожаєм?

Лабораторія — чималий науковий підрозділ. 26 наукових співробітників виконують дві найважливіші держбюджетні теми. Одна з них пов'язана зі зрошенням земель водами річок, інша — зі зрошенням стічними водами міст.

Читає, очевидно, до деякої міри вже інформований про те, наскільки вагома прибавка до врожаю на полях, які отримують воду з наших річок. Цікавіше, мабуть, взяти зараз про те, що дає і що може дати зрошення землі стічними водами міст.

Звернемося до цифр. Як відомо, врожай кормових буряків 500—600 центнерів з гектара в звичайних умовах вважається високим, а вага одного кореня за такого врожаю 2—3 кілограми — нормальною. На полях же, які зрошуються стічними водами міст, врожайність цієї культури складає понад дві тисячі центнерів з гектара, а вага одного кореня сягає 15—17 кілограмів! Врожай зеленої маси кукурудзи, зерна озимої пшениці та ячменю на таких полях втричі вищий звичайного! Такі результати отримані вченими лабораторією на дослідних ділянках біля Евапаторії в колгоспі ім. Горького Сакського району Кримської області та на Шкодовій горі поблизу Одеси.

Чи не правда, спокусливо! Але для того, щоб при зрошенні земель стічними водами міст ґрунти не постраждали, вчені шукають і знаходять оптимальні варіанти очистки таких вод від синтетичних поверхнево-активних речовин (пральні порошки, паста і т. д.) й дають науково обґрунтовані рекомендації для хліборобів.

А вигода від використання для зрошення стічних вод міст подвійна: значна прибавка до врожаю, і, що не менш важливо, — надійний захист навколишнього середовища (адже майже всі неочищені шкідливі стічні води міст скидаються поки що в річки і моря).

У Н В О

"Меліорація"

УНВО — це учбово-науково-виробниче об'єднання. В даному випадку до його складу входять: проблемна лабораторія ґрунтознавства ОДУ, колгосп ім. Мічуріна Кілійського району Одеської області, Одеська гідролого-меліоративна експедиція Мінводгоспу УРСР і кафедра агрохімії Одеського сільгоспінституту.

Днями це об'єднання відзначило другу річницю свого існування. А починалося все з того, що в березні 1977 року в селі Десантному Кілійського району на кошти місцевого колгоспу і нашого університету була створена стаціонарна хімічна лабораторія, оснащена сучасними приладами для ведення досліджень фізичних, агрохімічних і фізико-хімічних властивостей ґрунтів.

Дворічний строк спостережень, звичайно, недостатній, щоб робити далекоглядні висновки, але і перші матеріали, співставлені з результатами багаторічних досліджень на інших дослідних ділянках, довели наявність негативних для ґрунтів наслідків зрошення. УНВО виробило ряд пропозицій для запобігання цих небажаних явищ. 1979 рік стане роком виробничого випробування цих пропозицій.

А розроблений вченими локальний метод внесення мінеральних добрив дозволить вдвічі зменшити витрати на ці цілі, що дасть колгоспові економію в сумі приблизно 250 тисяч карбованців щороку.

Помічники вчених — студенти

В червні минулого року Віктор Скуратовський на «відмінно» захистив дипломну роботу «Вплив стічних вод Одеси на властивості чорноземних ґрунтів» виконану під керівництвом завідувача лабораторією ґрунтознавства старшого наукового співробітника В. М. Туруса. Нині випускник геофаку В. Скуратовський — старший інженер лабораторії, яка за три останні студентські роки стала для нього рідною.

А щороку близько 30 студентів, що спеціалізуються на кафедрі ґрунтознавства, захищають на матеріалах своїх власних досліджень курсові і дипломні роботи. Ось недавно наукова робота студента В. Лисого (керівник кандидат географічних наук С. П. Позняк) була удостоєна першої премії на республіканському конкурсі, а на всесоюзному — диплома Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР та ЦК ВЛКСМ.

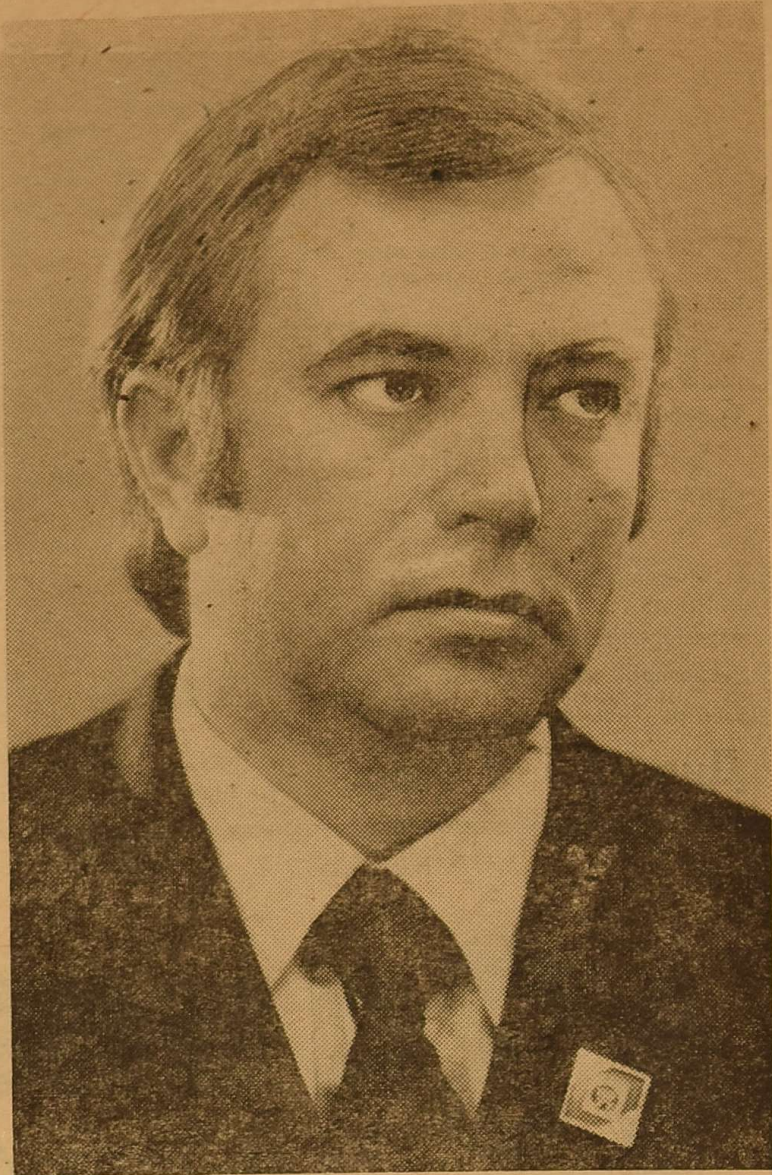
Слід згадати також, що кожного літа в експедиціях на польових дослідженнях працюють 45 студентів — майбутніх ґрунтознавців.

Плани...

Зазвичай кажуть: попереду — нові горизонти. Досить чітко горизонти видні і вченим-ґрунтознавцям. В «Комплексній програмі з найважливіших науково-технічних проблем до 1990 року» вони формуються коротко: «Розробити технологію обробки зернових культур на зрошуваних землях південного заходу УРСР, що забезпечить врожайність, наближену до фізіологічних можливостей сорту».

Попереду — нова велика цікава й важлива робота вчених і студентів, кінцева мета якої — смачний хліб на нашому з вами столі.

В. ГОМІН.

ОКРИЛЕНІСТЬ

На цьому знімку ви бачите завідувача лабораторією фотоселекційної техніки, старшого наукового співробітника Олега Петровича Канчуковського. Мабуть, тим, хто працює поруч з ним і під його керівництвом в лабораторії, незвично дивитися на такого серйозного, в білій сорочці з краваткою чоловіка. Бо звикли бачити його в робочій обстановці, заглибленого в пошук, привітного і веселого. Та, зрештою, можна вбачити Олега Петровича трохи не природно серйозність на цьому знімку, адже знав він, що фото буде поміщатися на університетській дошці пошани, одже, намагався бути якомога соліднішим.

Хоча солідності і в звичайному, «робочому Канчуковському» — вміру. За столом сидить прийомний чоловік в темному светрі з засученими рукавами. Якраз часи прийому громадян з різноманітних питань. Іде, так би мовити, виконання обов'язків завідувача. Вони не вважають науковий роботи Олега Петровича, бо всі питання стосуються того ж таки колективу, з яким працює десять років, з самого початку створення лабораторії.

Науковець Канчуковський починався на мехматі, на спеціалізації гідроаеромеханіка. Коли ж її було закрито, він перевівся в Одеський політех на тільки-но створений інженерно-фізичний факультет.

Дуже любив Олег фізику і математику, особливо теоретичну частину цих наук, теорію твердого тіла, напівпровідники. Однак, все не вдавалося після закінчення інсти-

титу по-справжньому взятися за улюблені теми. Служив в армії, був вузівським викладачем. І нарешті, коли в університеті була створена кафедра фізичної електроніки, якою й до цього часу завідує професор Віктор Олексійович Преснов, О. П. Канчуковський пішов працювати на цю кафедру старшим інженером.

Зв'язок між нинішнім кандидатом технічних наук О. П. Канчуковським і професором В. О. Пресновим — нерозривний і сьогодні. Преснов — науковий керівник лабораторії Канчуковського і, в свою чергу, є науковим керівником Олега Петровича, який очолює один з секторів.

За десять років існування лабораторії її співробітниками отримано 5 авторських свідоцтв, опубліковано 50 наукових робіт. Останній винахід, впроваджений у виробництво, дав минулого року економічний ефект 300.000 карбованців. Прилад було створено під керівництвом професора В. О. Преснова і старшого наукового співробітника О. П. Канчуковського, за участю старшого інженера Г. П. Бардіної, старших наукових співробітників Л. В. Мороз, С. Б. Казимірьського, Н. Н. Садової, О. Л. Шенкевича, Г. А. Лісовської.

Всі, хто працює в секторі, керованому О. П. Канчуковським, дуже тепло відгукуються про Олега Петровича. А йому легко і приємно вести науковий пошук разом з допитливими і зацікавленими співробітниками.

С. ОРДОВСЬКИЙ,
ваш кор.

Фото В. Шишова.

НАШ ГУРТОК

З перших днів навчання в університеті ми взяли участь в роботі наукового гуртка з історії КПРС і включилися в підготовку до VII Всесоюзного конкурсу студентських наукових робіт з суспільних наук. Гуртком вже 35 років керує доцент Яків Миронович Штернштейн.

Результати роботи нашого гуртка досить помітні. В цьому році, наприклад, перші премії отримали студенти Дорошен-

ко, Ганчев, Ташкинов, а грамоти обкому комсомолу — студенти Ковригіна, Колісниченко, Степаненко, Менченкова, Страхов, Олексієнко, Ревуцький, Коритнюк, Андропов, Попов. Науковий керівник гуртка доцент Я. М. Штернштейн нагороджений почесною грамотою ЦК ВЛКСМ і Міністерства вищої освіти.

Зараз ми готуємось до VIII Всесоюзного конкурсу.

Г. ГОЛЯНОВСЬКИЙ,
студент II курсу
фізфаку,
староста гуртка.

Звітує студентська наука

ЦИМИ ДНЯМИ ПРОХОДИТЬ XXXV ЗВІТНА СТУДЕНТСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ОДУ.

XXV з'їзд КПРС поставив перед вищою школою якнайважливіше завдання — підвищення якості і ефективності підготовки і виховання спеціалістів народного господарства. Важливим фактором у вирішенні цих завдань є науководослідна робота студентів.

В нашому університеті науковою роботою займаються всі студенти стаціонару. 79% з них працюють в системі СНТ, яке об'єднує різноманітні гуртки, проблемні групи на факультетах; до нього входять також студентське бюро і студентський обчислювальний центр. Останній минулого року виконав роботи з госпдоговірних тем на суму 25000 карбованців. Це госпдоговори, заключені з Одеським технологічним інститутом харчової промисловості, інститутом холодної промисловості, інститутом інженерним морським училищем, Одеським медичним інститутом. СОЦ виконував також і внутрішні завдання замовлення. Його науковим керівником є доцент Ю. І. Бурименко.

Члени студентського конструкторського бюро «теплофізика» (науковий керівник професор В. О. Федосєєв) виконали госпдоговірну роботу на суму 30.000 карбованців на замовлення Чорноморського філіалу центрального науково-дослідного інституту морського флоту. Отримані результати мають важливе значення для організації перевезень різноманітних вантажів суднами Чорноморського пароплавства.

На факультеті РГФ функціонує студентське бюро науково-технічного перекладу (науковий керівник доцент В. Н. Анікіна), яке виконує замовлення кафедр і наукових установ університету з перекладу текстів з англійської, німецької, французької та іспанської мов на російську.

За підсумками республіканського конкурсу з природничих, технічних і гуманітарних наук в цьому навчальному році з 23 нагороджених робіт — три удостоєні дипломів першого ступеня. Це роботи студента

У курсу фізичного факультету І. Герасимова, студентів геолого-географічного факультету М. Лиманюка і В. Лисого, студента механіко-математичного факультету В. Малоряна.

На Всесоюзній олімпіаді «Студент і науково-технічний прогрес», присвяченій 60-річчю ВЛКСМ, студент мехмату О. Васильєв зайняв друге місце з економічної кібернетики, студентка факультету РГФ Є. Сорокіна — друге місце з англійської мови, студент фізфаку Є. Трояновський — третє місце з фізики, студентка біофаку С. Панкратенко — третє місце з біології.

Протягом минулого року 55 студентів ОДУ взяли участь в 27 міжвузівських конференціях, що проходили в різних містах нашої країни. Студент V курсу, нині асистент кафедри історії СРСР В. Гошуляк за доповідь «Ленінська «Іскра» про міжнародний революційний рух», прочитану на студентській науковій конференції в Єреванському університеті, нагороджений дипломом першого ступеня.

16 курсових і дипломних робіт студентів нашого вузу впроваджено і прийнято до впровадження у виробництво, сільське господарство і наукову практику. 65 студентів опублікували минулого року свої роботи в наукових виданнях.

Необхідно також відзначити і ряд недоліків в роботі СНТ. Не всі наукові студентські гуртки регулярно збирають свої засідання, не завжди тематика цих засідань є актуальною і здатною викликати інтерес студента. Рідко залучаються до наукової роботи, за винятком курсових і дипломних робіт, студенти вечірнього відділення.

Раді СНТ треба частіше висвітлювати в пресі, бюлетнях СНТ наші успіхи і недоліки.

На нинішню XXXV наукову студентську конференцію вивнесено 642 доповіді. Студенти дізнаються багато цікавого, поділяються своїми науковими досягненнями. Приємно відзначити, що в роботі конференції візьмуть участь представники університетів міст Кишинєва, Дніпропетровська, Харкова, Чернівців, Калінінграда.

Ю. КЛИМЮК,
голова СНТ
університету.

на кафедрі генетики і молекулярної біології, робить дослідження, що тривають іноді до пізньої ночі. В кожну вільну хвилину Олександр читає. Крім того, він активний учасник художньої самодіяльності. Без нього не можна уявити жодне свято на факультеті, жоден «Капусник», жодну зустріч з КВК.

Недавно партійна організація біологічного факультету прийняла Олександра кандидатом у члени КПРС.

Хороший студент, хороший товариш, вдумливий науковець — таким знають Олександра Кензіора на біофаці.

В. ЕЛЬКІНА,
Л. АЛЕКСАНДРОВА,
студентки III курсу
біофаку,
слухачки ШМЖ.

будзагони, шикуйтеся!

Минулого року студентським будвельним загонам Одеського університету виповнилося 15 років. Ще зовсім недавно студентські будвельні загони називали важливим соціальним експериментом, а сьогодні трудові справи юнаків і дівчат з будзагонівськими емблемами завоювали визнання мільйонів людей в усіх кутках країни. Життя нашого вузу вже не можна уявити без рапортів про трудові успіхи, без тієї особливої атмосфери, яку студенти вносять до аудиторій, повернувшись з ударних будов країни.

Як же готуються будзагони університету до трудового семестру — 79? Головною фігурою будзагону є командир, тому партком і комітет комсомолу звернули особливу увагу штабу «Трудове літо» на підбір командного складу СВЗ. В цьому році формується 6 загонів будвельного напрямку: на юридичному, механіко-математичному і фізичному факультетах. Три загони, командирами яких будуть викладачі юридичного

факультету В. Берназ, співробітник обчислювального центру В. Фонгельген, студент IV курсу історичного факультету В. Нестерович, пойдуть в Тюменську область. Один загін (командир I курсу фізфаку О. Стойко) буде працювати на будівництві однієї з одеських шкіл. Наш університет отримав почесне право взяти участь в спорудженні олімпійського об'єкту в місті Києві. Цей загін очолює досвідчений командир другокурсник юрфаку М. Кузнєцов.

Як і раніше, формується обмінний будзагін в Угорщину. Право бути бійцем цього загону заслужили відмінники навчання, кращі комсомольські активісти. А командиром загону буде заступник секретаря комітету комсомолу, викладач кафедри філософії С. С. Федорко.

Але не лише будвельний напрям у наших будзагонів. На консервному заводі працюватиме загін кількістю 100 студентів (командир-студент мехмату Б. Суворов) і два загони провідників заліз-

ничних вагонів (командири студентка V курсу мехмату Л. Кудіна і студентка IV курсу філфаку О. Чікіріс).

План формування студентських будвельних загонів уже затверджено і представники загонів виїжджають в господарські організації для заключення договорів.

Слід сказати, що загони ведуть підготовку не лише до виробничої, а й до суспільно-політичної роботи. Формуються лекторські групи, концертні колективи, редколегії стінгазет, призначаються спортінструктори, піонерські вождаті і т. д.

Головне завдання бійців новостворюваних загонів — успішно завершити учбовий семестр. Лише для того, хто добре склав сесію, відкрита дорога в будзагін.

В. КРЕЧКІВСЬКИЙ,
член
комітету комсомолу,
начальник штабу
«Трудове літо»,
студент IV курсу
фізичного факультету.

УРОКИ ПЕДПРАКТИКИ

«Бойове хрещення»

З ЩОДЕННИКА СТУДЕНТКИ

19 ЛЮТОГО

Сьогодні почалась педпрактика. Перед нами виступив Іван Михайлович Дузь, побажав успіхів в нашій роботі і ми відправились в свою 35 школу. Навіть не помітила, що назвала її своєю, ще не побувавши в ній. А що? Коли доведеться працювати — значить моя.

Зібралися в піонерській кімнаті. Дивна в неї властивість: повертати в дитинство. Ось і зараз все так, як в школі, де я вчилася, тільки різниця в тому, що я вже не школярка, а майже вчитель російської мови і літератури.

Завуч Інна Петрівна розповіла нам про традиції школи, ознайомила з вчителями. Мене і Олену Шелимагіну призначили класними керівниками в 7-а класі. Їх вчителька захворіла, і нам довелося починати самим.

В 7-а сиділи на уроці геометрії, приглядалися до хлоп'ят, запам'ятовували імена і прізвища.

23 ЛЮТОГО

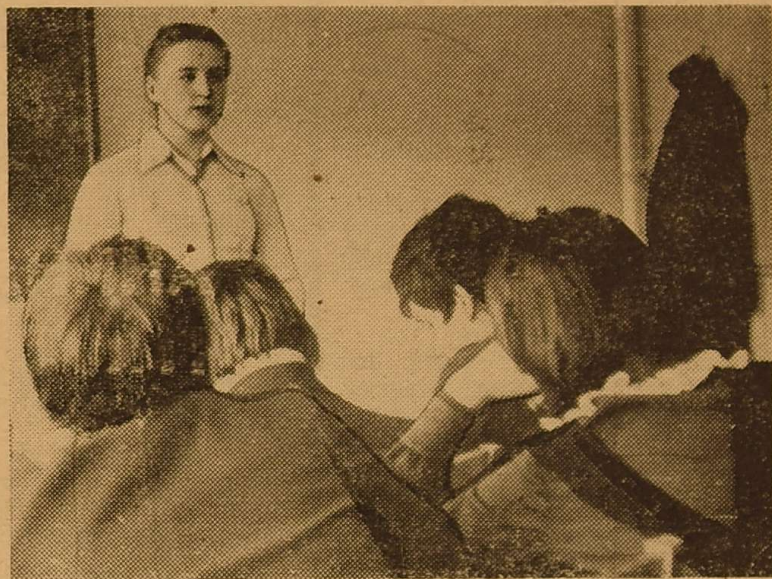
Сьогодні прийняла «бойове хрещення» — дала урок літератури в 7-б. На перерві зайшла в клас. Школярі обступили, питають: «Ви у нас сьогодні будете?». Вони радіють кожній новині.

Вавєрова просила її не викликати — не вивчила вірша. Хтось із хлопчаків вигукував своє прізвище — мовляв, спитайте мене.

На уроці майже всі вели себе добре. Хоча не обійшлося без зауважень. Весь час крутився Лічичинер, а я че змозгла швидко вимовити його прізвище, хлопчакі сміялися. Мені було не до сміху, але лаяти їх чомусь не змогла.

25 ЛЮТОГО. НЕДІЛЯ.

Перевіряю зошити семикласників з російської мови. Вчора вони писали твір з заданим початком: «Сьогодні вранці я йшов до школи і раптом побачив...». Читаю в одному зошиті: «Сьогодні вранці я йшов до школи і раптом побачив: погода чудова — світило сонце, йшов дощ і був мороз». (!).

15 БЕРЕЗНЯ.

Веду уроки літератури в 7-а і в 7-б. Темі — «Розповідь про Кузнєцьбуд і про людей Кузнєцька» Маяковського. Учням подобаються вірші Маяковського, вони із задоволенням вивчають їх напам'ять. Викликаю Бельтюкова. Коли він читає вірші, здається, наче це не вірші, а звичайна розмова, тільки віршована. Андрій читає «Незвичайну пригоду» і отримує «5».

На уроці не обійшлося без «двійок». Я не можу викликати лише відмінників «П'ятірки» куди приємніше ставити, ніж «двійки».

Вплив Діни Мар'янівни Майданюк, яка викладає російську мову і літературу в школі вже 24 роки, стає все сильнішим. Недавно помітила: вимовляю ті ж вирази, що і Діна Мар'янівна. Наприклад, «Совершенно верно».

Побувала на уроках у Олени Шелимагіної. Солідним голосом невисока Оленка вимовляла: «Совершенно верно. Садись». «Отлично».

Так, ми стаємо дорослими.

16 БЕРЕЗНЯ

Провели в нашому 7-а бесіду про права і обов'язки школярів. Запросили студента юрфаку Геннадія Костиркина. Учні давали Геннадію різноманітні запитання, приводили приклади з життя. Ця бесіда була цікавою і корисною для семикласників. Може, хтось вибере професію юриста. Андрій Бельтюков, Саша Марушев, Роман Попов довго не хочуть йти. Їм хочеться більше дізнатися про те, як розшукують злочинців.

17 БЕРЕЗНЯ.

Сьогодні я й Олена проводимо останній в цій практиці уроки. Тема: «Молода гвардія» О. Фадєєва. Більшість читали цю книгу раніше і з великою увагою слухали роз-

повідь вчителя. Які серйозні і напружені обличчя були в них, коли я читала клятву молодогвардійців. Я щаслива, якщо цей урок змусив хлопчаків і дівчат задуматися над собою, над своїм життям і дати собі запитання: а чи зміг би я здійснити такий подвиг, як герої-молодогвардійці?

Сьогодні останній день педпрактики. Чесно кажучи, не хочеться розлучатися зі школою, де разом з однокурсницями училася бути вчителем, училася вчити. Перші уроки, перші невдачі і перші радощі... І якщо щось не виходило, приходили на допомогу наші старші товариші, наші наставники, добре, що вони були. Добре, що поруч була Діна Мар'янівна. Це вона вчила нас розуміти хлоп'ят, бути зібраними і вміти відповідати на будь-яке їх запитання.

В цей день ми попрощалися з школярами. Ненадовго: адже восени ми знову повернемося сюди, в цю ж школу, в цей же клас.

19 БЕРЕЗНЯ.

Сьогодні було обговорення педпрактики. Виступали наші керівники: Анатолій Євгенович Ілляш, Михайло Іванович Ілляш, Людмила Михайлівна Беляєва. Здорово вони нам все-таки допомогли!

І ось ми знову студенти. Лекції, практичні заняття, атестації... Знову готуватися, знову вчити. Бачили б нас наші учні!

Л. ЦВИГУН,
студентка
IV курсу
філфаку.

На знімку: урок веде студентка-практикантка **НАТАЛІЯ ДІБРОВА.**

Фото М. Задорожного.

ПРИКЛАД ДЛЯ ІНШИХ

ПРО МЕЧНИКОВСЬКОГО СТИПЕНДІАТА ЧЕТВЕРТОКУРСНИКА БІОФАКУ **О. КЕНЗІОРА.**

Про людей, які досягли певних успіхів в науці, інколи говорять, що вони почали займатися нею ледве не з самого дитинства. Ці твердження в більшості своїй невірні. Саша Кензіор прийшов до своєї теми лише в середині третього курсу. До цього ніяк не міг вибрати її серед усього різноманіття проблем біологічної науки. З того часу зроблено немало, хоча минув лише рік. Нещодавно Олександр став четвертим призером республіканської студентської олімпіади.

Своїми успіхами він зобов'язаний передусім власній працездатності, цілеспрямованості. День його насичений до краю. Олександр працює

КВІТЕНЬ — МІСЯЦЬ, ЯКИЙ ПОЗНАЧЕНИЙ В НАШОМУ УНІВЕРСИТЕТІ СУЦВІТ'ЯМ ФАКУЛЬТЕТСЬКИХ СВЯТ. ДНІ ФАКУЛЬТЕТІВ — ДНІ ОСОБЛИВОГО ПОЖВАННЯ, ДНІ ДОБРОГО СТУДЕНТСЬКОГО ГУМОРУ, ДНІ ВЕСНИ І МОЛОДОСТІ.

Біофак

«Чим менше ти ходиш до екзаменатора, тим більше він тебе поважає», «Все, що твориться в нашому житті, оцінюється п'ятибальною системою», «Можу стати ангелом, тільки дайте райські умови». Подібні написи зустрічали на факультеті в цей день біологів і піднімали їх настрої. А заходячи в аудиторію № 16, прикрашену першокурсниками, можна було подумати, що ти опинився в світі чудес. Виставки квітів, фотографій тварин і рослин, оригінальні композиції, акваріум в центрі факультету запрошували подивитися на себе.

Відкрила свято факультету доцент О. К. Фурман. Її виступ цього разу викликав добрий настрій, що буває лише під час веселих свят. Потім збори продовжили святкові привітання колективів курсів на адресу деканату. В них були і гумор, і артистизм, і музика. Найкращим було визнано привітання п'ятикурсників.

Цікаву програму до дня факультету підготували студенти-іноземці. Особливо сподобався глядачам танець «Кумбія» у виконанні студенток першого курсу Марії Долорес Рамос і Марти Гуальдрон.

Велику увагу викликала вікторина «Студент — викладач». Студенти задавали цікаві питання викладачам, і вони не мали права на них відповіді не оригінально.

Завершила збори серія слайдів, підготовлена старшим викладачем А. І. Корзюковим. Студентам, які були зображені на слайдах, пропонувалося відповісти на ряд запитань.

Увечері на факультеті відбулася дискотека. Працював також студентський бар.

Цей прекрасний день надовго залишиться в нашій пам'яті.

В. ГЕРАСИМЮК,
студент 2-го курсу
біофаку,
слухач ШМЖ.

Путівник до другого

ТВОРІВ
К. МАРКСА І
Ф. ЕНГЕЛЬСА

В наукову бібліотеку ОДУ поступив Предметний покажчик до 39 томів другого видання Творів К. Маркса і Ф. Енгельса, виданий Інститутом марксизму-ленінізму при ЦК КПРС. Він повинен допомогти дослідникам історії теорії марксизму, викладачам, студентам, пропагандистам, всім тим, хто вивчає велике надбання К. Маркса і Ф. Енгельса.

В Покажчикові відображена цілісна система поглядів Маркса і Енгельса. Численні рубрики і підрубрики висвітлюють картину революційної, теоретичної і практичної діяльності вождів пролетаріату, їх безпосередньої участі у

визвольному русі робітничого класу, характеризують Маркса і Енгельса як великих мислителів, які здійснили переворот в суспільній думці людства і перетворили соціалізм із утопії в науку.

В основу Покажчика покладено тематичний (логічний) принцип з врахуванням історичного розвитку того чи іншого явища, що розглядається авторами. Рубрики розташовані в алфавітному порядку. Тематичні підрубрики, як правило, розташовані в логічному порядку — від загального до конкретного. Історичні підрубрики — в хронологічній послідовності. В ряді філософських і соціологічних рубрик виділені підрубрики «вживання терміну», в яких подані посилання тіль-

Видання

ки на ті сторінки Творів, де Маркс і Енгельс використовують дані терміни, такі як, наприклад, «диктатура пролетаріату», «комуністична революція» та інші. Такі підрубрики дозволяють читачу прослідкувати появу даного терміну у засновників марксизму і його вживання ними, допоможуть зрозуміти процес становлення марксистської термінології. На початку великих тем подається схема, в якій вказані всі розділи.

Предметний покажчик до другого видання Творів К. Маркса і Ф. Енгельса є основною частиною всього науково-довідкового апарату другого видання, путівником до всіх 39 томів (42 книг) Творів.

Мехмат

Мехматівці тринадцятий раз відзначають своє факультетське свято. Його відкривають декан, доцент М. Я. Тихоненко та його заступники доценти В. Є. Круглов та А. Т. Яровий. У ВАЗі студенти слухають образну лекцію про те, чим займалася математика минулого. Приходить відповідальний і урочистий момент — посвячення першокурсників в математики. Горять свічки і звучать слова клятви про вірність науці математиці.

Підписується «Договір про дружбу і співробітництво першокурсників з деканатом». Звучить гімн мехмату. Першокурсники і всі присутні йдуть до пам'ятника загиблим під час Великої Вітчизняної війни студентам і викладачам та до пам'ятника видатному математику Ляпунову. До підніжжя постаментів лягають квіти.

Продовжує свято прес-конференція. Багато несподіваних питань задавали студенти, але викладачі давали оригінальні відповіді.

Дуже цікавою була зустріч з КВК між студентами і викладачами. З мінімальною перевагою перемогли викладачі.

Слід відзначити гарне оформлення приміщень факультету. Працювали музей дружніх шаржів на викладачів, фотовиставка екзаменаційних моментів...

Перший день був днем інтелектуальних змагань студентів і викладачів, другий — днем спортивних змагань (волейбол, мініфутбол, шахи). Завершив свято вечірній вогник.

І. ОГНЕВИЧ,
студентка хімфаку,
слухачка ШМЖ.

Вивчають Конституцію СРСР

Вплив нової радянської Конституції на свідомість широких мас трудящих нашої планети, на справу миру і прогресу, на боротьбу за демократію і соціалізм визначається передусім тим, що вона показує людству обличчя зрілого соціалізму.

Про це йшла мова на науковій конференції студентів-іноземців «Конституція СРСР та її значення для зміцнення позицій соціалізму, миру і прогресу на міжнародній арені».

Вступним словом її відкрив Герой Радянського Союзу, за-

відуючий кафедрою історії КПРС професор Н. М. Якупов. З доповіддю про міжнародне значення Конституції СРСР виступив старший викладач цієї кафедри Ф. В. Нех.

— Радянські люди всі досягнення, всі перемоги зв'язують з партією, — сказав в доповіді «Конституція СРСР про керівну роль КПРС в політичній системі радянського суспільства» студент філфаку болгарин Борислав Пелкінов. — В її рядах — кращі представники робітничого класу, колгоспно-

го селянства, народної інтелігенції.

Нова Конституція СРСР стала символом соціалістичної демократії. Вона значно розширила і зміцнила гарантії прав і свобод радянських громадян. Цьому питанню присвятила свою доповідь студентка біо-

до пояса. Ввечері другого дня підійшли до заповітної вершини. А вранці різніми шляхами по групах почали підійматися до неї. Чим вище піднімалися, тим величезнішими здавалися нам гори. Погода була хорошою, сонце освітлювало сивоголовий Ельбрус. На вершині ми сфотографувалися і залишили там медаль ОДУ.

Увечері цього ж дня ми вже лежали в спальних міш-

ках і говорили про красу гір.

В. ХАРАШ,
В. ФОМЕНКО,
С. ЛОБАЗОВ,
студенти ІV курсу
фізфаку.

На фото: стоять зліва Вячеслав Фоменко і Вячеслав Харащ, сидить крайній справа Сергій Лобазов.

Знімок зроблено біля вершини.

Доповіді, з якими виступили посланці зарубіжних країн, свідчать про те, що вони гаряче схвалюють Основний Закон радянської держави, який гідно завершує 60-річний досвід будівництва нового суспільства в СРСР, і готові використати цей досвід в умовах своїх країн. Адже для народів цих країн, і особливо тих, які недавно відновляли свою незалежність і пішли соціалістичним шляхом розвитку, наша Конституція — джерело революційної енергії в боротьбі за світле майбутнє.

К. ЄВДОКИМОВА,

КУТОЧОК ЗДОРОВ'Я

РЕВМАТИЗМ

Ревматизм — це загальне захворювання усього організму людини, що вражає не лише суглоби, але й судинну систему, легені, нерви, очі і центральну нервову систему. Однак найбільше під час ревматизму страждає серце. Найчастіше ревматизм починається після перенесеної стрептококкової інфекції, ангіни, загострення хронічного тонзиліту, тому рання діагностика і правильне лікування стрептококкових інфекцій

посідає особливе місце в попередженні первинного ревматизму.

Проходження ревматизму відзначається великою схильністю до рецидивів (загострень), причому небезпека їх тим більша, чим менше часу пройшло після першої ревматичної атаки. Кожен наступний рецидив проходить тяжче за попередній і веде до все більш серйозних уражень серця.

На сьогоднішній день медицина володіє ефективними методами терапії, що істотно зменшують небезпеку формування порків серця. Але для цього необхідні своєчасно

звертатися до лікаря, швидкий огляд і лікування.

В разі появи після перенесеної стрептококкової інфекції болю в суглобах, в ділянці серця, серцевиття, які з'являються під час звичайного фізичного навантаження, в'язлості, недомогання, підвищеної втомлюваності необхідно звертатися до лікаря для визначення причин вказаних явищ. Часто вищевказані симптоми говорять про ревматизм.

І. ГЛУЩЕНКО,
лікар.

В. о. редактора В. БЕХТЕР.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).